

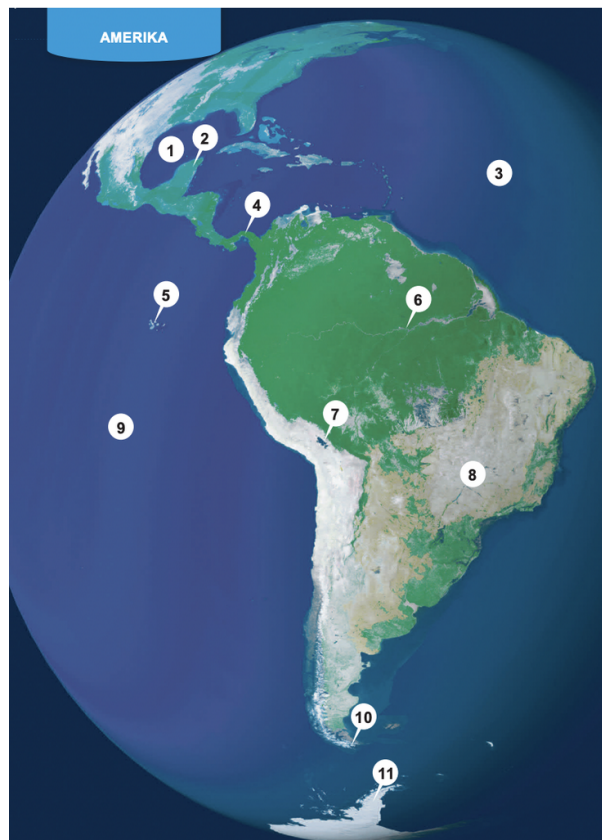
NP Geografi år 9, 14/15

Bedömningsstöd tillgängligt här:

https://www.natprov.edu.uu.se/digitalAssets/961/c_961194-l_3-k_ap-9-2015-ge-bedomningsanvisningar.pdf

Fråga 1

Studera satellitbilden och para ihop de geografiska namnen med rätt siffra. Skriv rätt siffra på raden efter varje namn.

Stilla havet 1. _____

Atlanten 2. _____

Galapagosöarna 3. _____

Antarktis 4.

Brasilianska höglandet 5.

Amazonfloden 6.

Mexikanska golfen 7.

Kap Horn 8.

Panamakanalen 9.

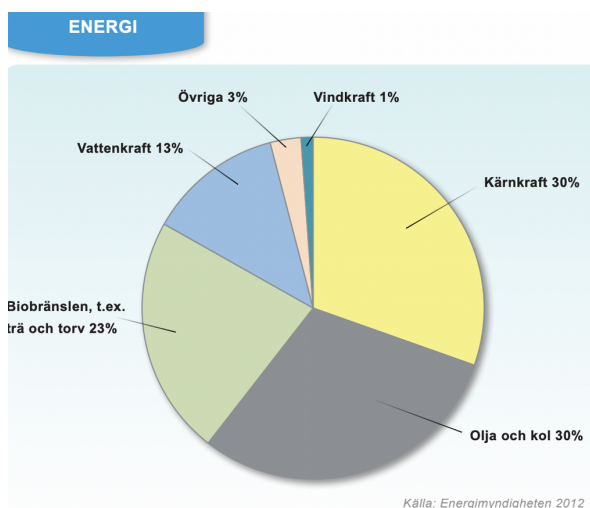
Titicacasjön 10.

Yucatánhalvön 11.

Fråga 2

Max poäng: 1

Diagrammet visar varifrån Sverige fick energi år 2012. Studera diagrammet och svara på frågorna. Vilken energikälla, förutom olja och kol, gav mest energi i Sverige år 2012?

Fråga 3

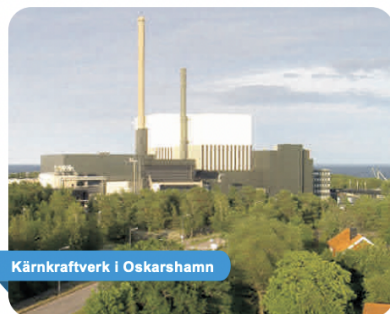
Kryssa för om energikällan är förnybar eller icke förnybar.

	Förnybar energi	Icke förnybar energi
a) Kol		
b) Vindkraft		
c) Kärnkraft		
d) Vattenkraft		
e) Olja		

- a) Kol
- b) Vindkraft
- c) Kärnkraft
- d) Vattenkraft
-

Fråga 4

Max poäng: 3

Kärnkraft och vattenkraft är två energikällor som är viktiga i Sverige. I kärnkraftverk utvinns energi från atomer, t.ex. uran. I vattenkraftverk utvinns energi från strömmande vatten.

Jämför kärnkraft och vattenkraft och resonera om deras fördelar och nackdelar. Utgå från perspektiven i rutan.

Människa – Natur
Idag – I framtiden

Fråga 5

Max poäng: 3

EKOLOGISKT FOTAVTRYCK

Varje gång vi handlar mat, kläder eller reser sätter vi ett "fotavtryck" på jorden. Det ekologiska fotavtrycket är ett mått som används för att visa hur stor yta som behövs för att försörja en människa med de resurser hon använder i sin vardag.

Vi svenskar ligger på 10:e plats på listan över länder med störst fotavtryck per person. Om alla andra hade ett lika stort avtryck, skulle vi behöva tre jordklot i stället för det enda vi har.

Här är olika förslag på vad du själv kan göra för att minska ditt ekologiska fotavtryck:

- A. Cykla istället för att åka bil
- B. Äta mer vegetarisk mat istället för kött
- C. Att inte köpa produkter tillverkade av regnskogsträd
- D. Köpa begagnade kläder (second hand) istället för att köpa nya

Medelvärde
i världen

Sverige

Kina

Bangladesh

Välj ett av förslagen (A-D) och resonera om på vilka sätt det kan minska ditt ekologiska fotavtryck. Utgå från två av begreppen i rutan.

Naturresurser
Klimatförändringar
Biologisk mångfald

Fråga 6

Max poäng: 3

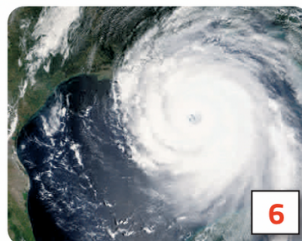
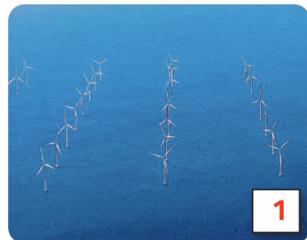
Resonera om olika förklaringar till att det ekologiska fotavtrycket är stort i vissa länder och litet i andra. Utgå från två av begreppen i rutan.

Konsumtion
Transporter
Levnadsstandard

Fråga 7

Vad visar bilderna? Välj mellan begreppen och skriv rätt bokstav vid rätt siffra.

Obs! Det är två begrepp för mycket.

1= 1. _____

2= 2. _____

3= 3. _____

4= 4. _____

5= 5. _____

6= 6. _____

A. Orkan   B. Regnskog

C. Hamn   D. Odlad mark

E. Skärgård   F. Vindkraftverk

G. Oas   H. Vulkan

Fråga 8a

a) Vilka begrepp passar ihop? Skriv rätt siffror på raderna. Obs! Det är fyra begrepp för mycket.

Longitud 1. _____

Atmosfär 2. _____

Nativitet 3. _____

Sahara 4. _____

Infrastruktur 5. _____

Bergart 6. _____

Fjord 7. _____

Handel 8. _____

Plantage 9. _____

1. Världsdel
2. Breddgrad
3. Längdgrad
4. Odling
5. Ökenområde
6. Epicentrum
7. Järnväg
8. Import
9. Mineral
10. Födelseetal
11. Dödstal
12. Ozonskikt
13. Vik

Fråga 8bcd

Max poäng: 3

Förklara begreppen kortfattat:

b) Permafrost

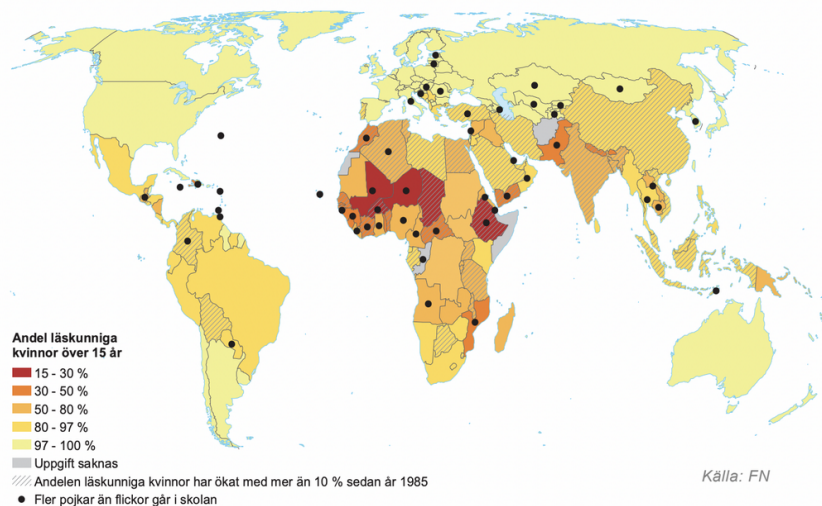
c) Immigration

d) Floddelta

Fråga 9

FLICKORS SKOLGÅNG

Allt fler flickor går i skolan. I nästan hälften av världens länder är flickorna ikapp och förbi vad gäller genomsnittlig tid i skolan.

Studera kartan och kryssa för om påståendet är sant eller falskt.

Svara S för sant och F för falskt

- Läskunnigheten bland kvinnor är hög i USA. 1.
- I Brasilien kan endast 60% av kvinnorna läsa. 2.
- I Ryssland går fler pojkar än flickor i skolan. 3.
- I Indien har läskunnigheten bland kvinnor ökat. 4.

Fråga 10

Max poäng: 3

Få investeringar är så framgångsrika för ett lands utveckling som satsningar på flickors och kvinnors utbildning.

På vilka olika sätt kan satsningar på att utbilda flickor leda till att ett land utvecklas positivt? Resonera utifrån perspektiven i rutan.

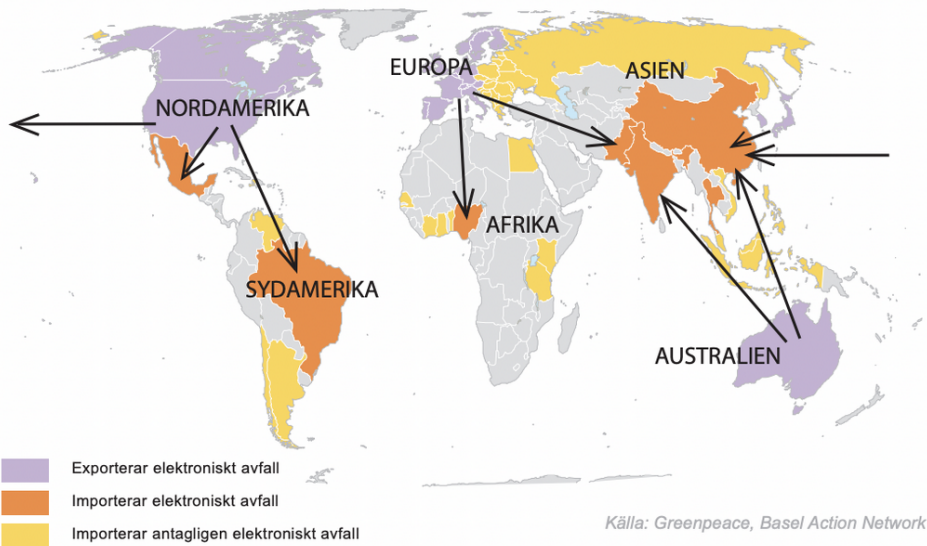
Individ – Samhälle
Idag – I framtiden

Fråga 11

Max poäng: 3

ELEKTRONISKT AVFALL

Gamla mobiltelefoner, datorer och läsplattor som slängs kallas för elektroniskt avfall. Elektroniskt avfall från Västeuropa och Nordamerika exporteras till länder i Afrika, Asien och Sydamerika där lagar om miljö och arbetsvillkor inte alltid är lika stränga.

Vilka möjligheter och problem innebär exporten av elektroniskt avfall? Resonera utifrån perspektiven i rutan.

Rika – Fattiga
Lokalt – Globalt
Idag – I framtiden

Fråga 12ab

Ett större område som har liknande klimat kallas för en klimatzon. Världen delas in i fyra stora klimatzoner.

a) Var på jorden finns de olika klimatzonerna? Skriv rätt bokstav för rutorna på kartan.

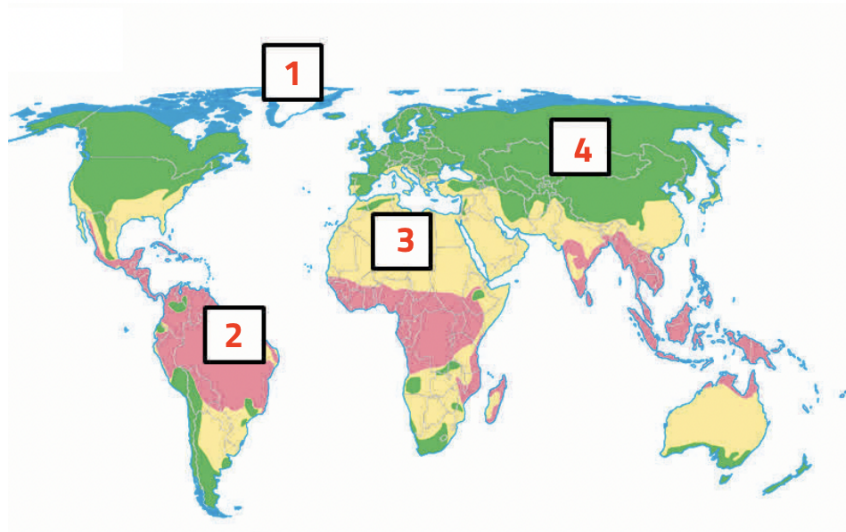
Klimatzoner

A. Tempererade zonen

B. Polarzonen

C. Tropiska zonen

D. Subtropiska zonen

1 = 1.

2 = 2.

3 = 3.

4 = 4.

b) Vilken vegetation är vanlig i klimatzonerna? Skriv rätt bokstav i rätt ruta.

A. Öken och savann   B. Regnskog

C. Barrskog och lövskog   D. Tundra

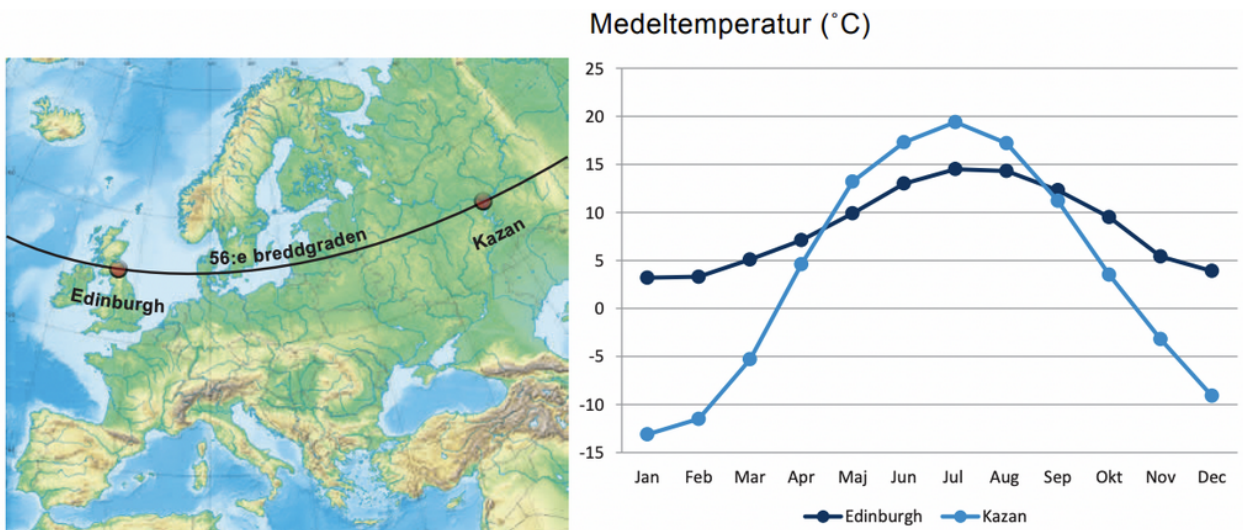
Tempererade zonen = 5.

Polarzonen = 6.

Tropiska zonen = 7.

Subtropiska zonen = 8.

Fråga 13

Edinburgh och Kazan ligger i samma klimatzon och på samma breddgrad, dvs. lika långt norrut. Ändå är det stora skillnader mellan klimatet i de båda städerna.

Vilken av städerna beskrivs? Skriv E för Edinburgh och K för Kazan.

Medeltemperaturen förändras mycket under året. Somrarna är varma och vintrarna är kalla.

1. _____

Skillnaden mellan årets kallaste och varmaste månad är liten. Medeltemperaturen är aldrig under 0 °C.

2. _____

Fråga 14

Max poäng: 3

Varför har Edinburgh och Kazan så olika medeltemperatur under året trots att de ligger lika långt norrut? Förklara orsakerna.

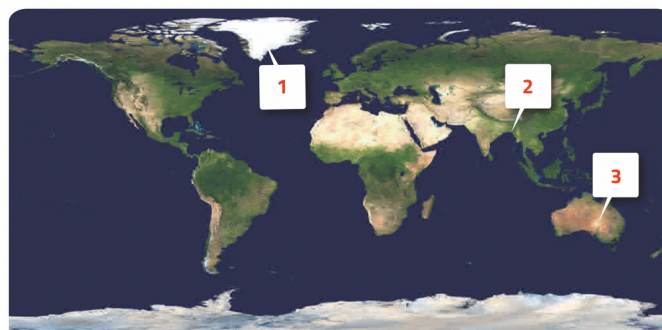

Fråga 15

Klimatförändringarna får olika konsekvenser i olika delar av världen. Bilderna visar några exempel.

Var är det mest sannolikt att klimatförändringarnas konsekvenser A, B och C kommer att inträffa? Placera bokstäverna A, B och C i rätt ruta enligt kartan.

1 = 1.

2 = 2.

3 = 3.

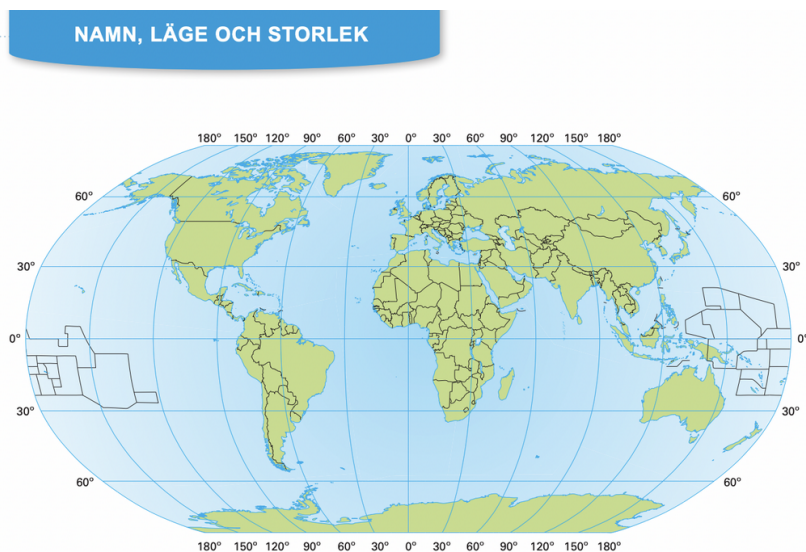
Fråga 16

Max poäng: 3

Välj en av konsekvenserna A, B eller C. Resonera om vilka olika följder den konsekvensen kan få. Utgå från perspektiven i rutan.

Rika – Fattiga
Lokalt – Globalt
På kort sikt – På lång sikt

Fråga 17

Svara på frågorna genom att ange rätt alternativ. Du kan ha hjälp av kartan i vissa frågor

a) Vilken stad har flest antal invånare?

- 1) Malmö
- 2) Falköping
- 3) Visby
- 4) Skellefteå

Svar 1.

b) Vilket land ligger norr om ekvatorn?

- 1) Australien
- 2) Argentina
- 3) Tanzania
- 4) Vietnam

Svar 2.

c) Vilken sjö ligger nordligast?

- 1) Siljan
- 2) Mälaren
- 3) Hornavan
- 4) Hjälaren

Svar 3.

d) Vad är Appalacherna?

- 1) Ett land
- 2) En ö-grupp
- 3) En bergskedja
- 4) Ett våtmarksområde

Svar 4.

e) Vilket land ingår i Baltikum?

- 1) Island
- 2) Tjeckien
- 3) Belgien
- 4) Lettland

Svar 5.

,

f) Var finns världens högsta berg?

- 1) Asien
- 2) Afrika
- 3) Europa
- 4) Sydamerika

Svar 6.

g) Vilka länder gränsar mot varandra?

- 1) USA och Venezuela
- 2) Kanada och Mexiko
- 3) Venezuela och Chile
- 4) Mexiko och USA

Svar 7.

h) Vad heter området runt Nordpolen?

- 1) Arktis
- 2) Alaska
- 3) Sibirien

4) Antarktis

Svar 8.

i) Vilken flod mynnar ut i Medelhavet?

1) Ob

2) Nilen

3) Rhen

4) Ganges

Svar 9.

j) Vilket land i Afrika ligger söder om Sahara?

1) Libyen

2) Algeriet

3) Nigeria

4) Egypten

Svar 10.

k) Vilket land har flest antal invånare?

1) Indien

2) USA

3) Japan

4) Brasilien

Svar 11.

l) Vilket land ligger i Stilla havet?

1) Kuba

2) Sri Lanka

3) Madagaskar

4) Nya Zeeland

Svar 12.

m) Vilket land har kust mot havet?

1) Mongoliet

2) Somalia

3) Bolivia

4) Ungern

Svar 13.

n) Vilken öken ligger i Asien?

1) Gobiöknen

2) Nevadaöknen

3) Kalahariöknen

4) Stora Victoriaöknen

Svar 14.
